

Jaarstukken 2024

Bedragen * € 1.000.000		Begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil
Aflossingen en herfinanciering				
Langlopende financiering - reguliere aflossingen		-17,2	-17,2	0,0
Langlopende financiering - extra aflossingen		0,0	0,0	0,0
Langlopende financiering - nieuwe leningen		35,0	25,0	-10,0
Kortlopende financiering - mutatie gedurende het jaar		3,0	10,0	7,0
Uitzetting in ' S Rijks Schatkist - mutatie gedurende het jaar		0,0	0,0	-0,1
Mutaties in leningenportefeuille/bancaire schuldbestand		20,8	17,8	-3,1
Stand 31 december				
Langlopende financiering		251,9	241,9	-10,0
Kortlopende financiering		18,0	20,0	2,0
Uitzetting in 's Rijks schatkist		0,0	-0,1	-0,1
Omvang leningenportefeuille/bancaire schuldbestand		269,9	261,8	-8,1
Gemiddelde rente opgenomen gelden per 31 december		3,20%	3,20%	0,00%

Op 31 december 2024 bedraagt de totale schuldbestand aan geldverstrekkers € 262 miljoen. Dit is € 18 miljoen hoger dan in de Jaarrekening 2023, maar € 8 miljoen lager dan begroot in de Begroting 2024.

De belangrijkste reden voor de lagere leningenstand dan begroot, is dat in 2024 minder is geïnvesteerd dan gepland en dat het saldo van baten en lasten gunstiger uitviel dan verwacht. Hierdoor was de financieringsbehoefte lager.

In 2024 zijn twee langlopende leningen afgesloten met een totale waarde van € 25 miljoen. Het renterisico van deze leningen is voor de gehele looptijd volledig afgedekt.

4.4.7 Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het financieringsbeleid van de gemeente Gouda zijn renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen, gelden de wettelijke normen uit de Wet Fido: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

- De kasgeldlimiet is bedoeld om grote schommelingen in rentelasten te voorkomen en beperkt de korte financiering (leningen met een looptijd korter dan een jaar). De maximale korte financiering bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan het begin van het jaar, met een ondergrens van € 0,3 miljoen. De gemeente mag de kasgeldlimiet niet langer dan twee opeenvolgende kwartalen overschrijden.
- De renterisiconorm heeft als doel om risico's op langlopende leningen (met een looptijd langer dan een jaar) beheersbaar te houden.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Begrotingstotaal (primitief)	355	355	355	355
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet	30	30	30	30
Gemiddelde kortlopende schuld (-/- = schuld, + = tegoed)	23,5	14,5	10,2	11,8
Vrije ruimte	7	16	20	18

Bovenstaande tabel toont aan dat in 2024 ruimschoots is voldaan aan de kasgeldlimiet.

Renterisico op langlopende schuld

Om grote schommelingen in rentelasten bij langlopende financiering te voorkomen, stelt de Wet Fido een grens aan de jaarlijkse aflossingen. Een gemeente mag per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal aflossen, met een ondergrens van € 2,5 miljoen. Dit zorgt ervoor dat de renterisico's gespreid blijven over meerdere jaren en voorkomt plotselinge pieken in de rentelasten.

Renterisiconorm

Omschrijving (bedragen * € 1.000.000)	Begroting 2024	Realisatie 2024
Begrotingstotaal (primitief)	355	390
In procenten van de grondslag	20%	20%
Renterisiconorm	71	78
Aflossing op vaste schuld	17	17
Ruimte (+) / overschrijding (-)	54	61

Kredietrisico

De gemeenteraad hanteert als uitgangspunt dat leningen of borgstellingen uitsluitend worden verstrekt wanneer deze binnen de publieke taak vallen. Andere vormen van uitzettingen zijn op grond van de Wet Fido niet toegestaan. Overtollige financieringsmiddelen mogen alleen worden belegd bij banken met een voldoende kredietwaardigheid, de Rijksoverheid of medeoverheden.

Kredietrisicobeheersing is gericht op het beperken van de risico's die de gemeente loopt bij financiële transacties. Dit betreft zowel verstrekte geldleningen en beleggingen als verleende garanties.

De onderstaande tabel geeft inzicht in de aard en omvang van de uitzettingen per 31 december 2024.

Totaal uitzettingen

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie 2024
Publieke taak		
Leningen aan verenigingen, stichtingen en natuurlijke personen	61	72
Leningen aan woningbouwcorporaties	0	0
Prudent beheer		
Financiële instellingen (rating A en hoger)	2.353	2.825
Overige (semi-)overheidsinstellingen	0	-105
Overige toegestane instellingen	0	568
Overige niet toegestane instellingen	0	
Totaal	2.414	3.360

De uitzettingen aan verenigingen, stichtingen en natuurlijke personen bestaan uit verstrekte leningen aan het Dierentehuis Midden-Holland en de financiering van smartphones voor gemeentelijk personeel.

De uitzettingen bij financiële instellingen met een A+ rating of hoger betreffen de deelname van de gemeente in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting en het Nationaal Restauratiefonds.

Onder de overige toegestane instellingen vallen de werkkapitaalfinancieringen aan het Kenniscentrum Bodemdaling en Fundering (KBF) en Jeugdbescherming West. De financiering aan het KBF was bij het opstellen van de Begroting 2024 nog niet voorzien. De financiering aan Jeugdbescherming West wordt verlengd om de continuïteit van jeugdbescherming en jeugdreclassering te waarborgen.

Het risicobeslag van verstrekte borgstellingen wordt verantwoord in paragraaf 6.7 onder "Niet uit de balans blijvende langlopende financiële verplichtingen". Het kredietrisico op deze borgstellingen wordt meegenomen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico houdt in dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn om aan directe betalingsverplichtingen te voldoen.

In 2024 was de toegang tot de geld- en kapitaalmarkt het hele jaar gegarandeerd. Hierdoor beschikte de gemeente steeds over voldoende financiële middelen om tijdig aan haar verplichtingen te voldoen.